

Järvenpään Eläkeläisneuvoston lausunto

Opetuksen ja kasvatuksen, jäljempänä Opka, palveluverkon päivittämiseen

Järvenpään Eläkeläisneuvosto on kaupungin virallinen vaikuttamiselin, joka koostuu eläkeläisjärjestöjen edustajista. Ikänsä puolesta eläkeläisneuvoston jäsenet tarkastelevat Opka:n palveluverkon päivittämisen pohja-aineistoa lähinnä aktiivisen kuntalaisen ja/tai isovanhemman roolista. Kiitämme mahdollisuudesta ottaa kantaa Opka:n palveluverkkosuunnitelman päivittämiseen.

Seuraavassa esitämme kannanottojamme keskeisten tavoitteiden kautta, joita ovat lähipalvelu, opinpolku ja lasten sekä henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen sekä talous.

Lähipalvelun tavoite:

Palvelu on perheen lähellä, luonnollisessa lähiympäristössä, mutta ei ole välttämättä maantieteellisesti perhettä lähinnä oleva yksikkö

Järvenpää on yksi oppilaaksiottoalue. Kouluilla ei ole omia oppilaaksiottoalueita.

Opinpolun tavoite:

Opinpolun jatkumo lapsen lähipäiväkodista esiopetukseen ja perusopetukseen niin, että lapsi pystyy siirtymään tuttujen kavereiden kanssa palvelusta toiseen.

Tärkeä on olla ennakoitavissa ja viestittävässä perheille jo palveluihin tultaessa, että tietyissä tilanteissa tässä tapahtuu kuitenkin muutoksia.

Tavoitteena on järjestää esiopetus pääsääntöisesti kunnallisessa varhaiskasvatuksessa koulujen tiloissa niin, että kyseisestä esiopetuksesta lapset siirtyvät saman koulun perusopetukseen tuttujen kavereiden kanssa.

Eläkeläisneuvoston kannanotto lähipalveluun ja opinpolkuun liittyen:

Järvenpää on kooltaan maantieteellisesti varsin kompakti ja etäisyydet ovat lyhyet. Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja opetuksen piirissä olevien lasten kohdalla esitetyt tavoitteet ns. lähiyksiköstä ovat hyviä ja edelleen käyttökelpoisia. On kuitenkin tilanteita, jolloin lähin päiväkotitai koulu ei ole käytännön syistä mahdollinen ja silloin on käytettävä toisen yksikön palveluita. Usean lapsen tai yksinhuoltajien perheissä on tärkeä huomioida, etteivät lapsen tai lasten kuljetusmatkat muodostu työssä käyntiä haittaaviksi ja hankaloita kohtuuttomasti vanhempien arkea. Erityisen tärkeänä pidämme turvallista koulumatkaa, jonka voi kulkea jalan tai pyöräillen. Tällainen toiminta palvelee myös lapsen terveyttä ja on omiaan edistämään hänen liikuntatottumuksiaan.

Erityisen tuen tilojen ja esteettömyyden näkökulmasta

Aineistossa ei käsitellä kunnallisen ja yksityisen päivähoidon järjestämistä muuten kuin todeten, ettei yksityinen päivähoito saa muodostaa kuin max 30 % kaikesta varhaiskasvatuksesta. Haluamme tässä tuoda esiin tuen, (jolla tarkoitamme psykologin, sosiaalityöntekijän, puhe- ja toimintaterapeutin sekä fysioterapeutin tms. palveluita) merkityksen lapsen kasvun ja kehityksen seurannan sekä oikea-aikaisen henkilökunnan reagoinnin näkökulmasta. Se on todella tärkeää ja myöhempää ongelmakehitystä ehkäisevää. Kunnallisella varhaiskasvatuksella ovat nuo palvelut lapsen kasvun ja kehityksen seurannassa käytössään koko ajan (erityislastentarhanopettajat), mikä on hyvin tärkeää lapsen kasvun ja kehityksen pulmatilanteissa. Lapsen tarvitsemaan tukeen voidaan kiinnittää ajoissa jo ennen koulun alkua huomiota.

Yksityispuolella tulisi olla käytössä myös omat tukipalvelunsa ja henkilöstön pätevyyteen tulisi kiinnittää huomiota tiedolla johtamisen näkökulmasta: Mitä aikaisemmin lapsella on tuki saatavilla, sitä parempia tuloksia sillä on kehitykselle. Yksityisten päiväkotien valvontaan em. ja työntekijöiden pätevyyteen liittyen tulisi kunnallisen puolen organisoida riittävästi aikaa ja resursseja.

Henkilöstön kuormittumiseen ja jaksamisen kannalta taas koulutus, konsultaatio ja työnohjaus ovat avainasemassa hyvän johtamiskulttuurin ohella. Näiden toteuttamisessa tarvitaan varhaiskasvatuksessa ja kouluilla pienryhmätiloja.

Inklusion näkökulmasta vammaisten lasten tasavertainen asema varhaiskasvatuksen ja koulun piirissä tulee taata. Tilojen esteettömyys on jo näitä palveluita koskevissa lakiteksteissä. Tämä voi tarkoittaa erityislastensausta etenkin heidän kohdallaan. Heidän vammansa tai sairautensa (esim. neurologiset pulmat) voi myös asettaa vaatimuksia pienryhmätiloille, ja se tulee huomioida.

Tärkeä on jatkossakin periaate, jota Järvenpäässä on tukipalveluiden piirissä noudatettu, että palvelu tulee lapsen luokse päiväotiin ja koululle. Se on hyväksi todettu ja sitä tulee jatkaa. Samoin lapsiperheiden tukena Joutsikin ja pikku-Joutsikin perhetyötä tulee jatkaa. Lapsiperheet ovat tottuneet käyttämään noita palveluita ja kokeneet ne hyväksi.

Järvenpäässä 06.03.2026

Järvenpään Eläkeläisneuvosto